

● అరుణ ప్రశ్నః ●

(తై.ఆ.1.0.0)

ఓం భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః | భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రైః |
స్థిరైరంగైస్తుష్టువాగ్ంస్తనూభిః | వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః |
స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృధత్రవాః | స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః |
స్వస్తి నస్తార్క్ష్య అరిష్టనేమిః | స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ||

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ||

ఓం భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః | భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రైః |
స్థిరైరంగైస్తుష్టువాగ్ంస్తనూభిః | వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః |
స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృధత్రవాః | స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః |
స్వస్తి నస్తార్క్ష్య అరిష్టనేమిః | స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు |
ఆపమాపామపః సర్వోః | అస్మాదస్మాదితోఽముతః || 1 ||

అగ్నిర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ | సహ సంచస్మరన్థయా |
 వాయుశ్చో రశ్మిపతయః | మఠీచ్యత్సా నో అద్రుహః |
 దేవీర్భువనసూవః | పుత్రవత్సాయ మే సుత |
 మహానామ్నిర్మహామానాః | మహాసో మహాసస్యుః |
 దేవీః పర్ణన్యసూవః | పుత్రవత్సాయ మే సుత || 2 ||

అపాశ్చుష్టిమపా రక్షః | అపాశ్చుష్టిమపారఘమ్ ||
 అపాఘ్రామప చావర్తిమ్ | అపదేవీరితో హిత |
 వజ్రం దేవీరజీతాగ్ శ్చ | భువనం దేవసూవః |
 ఆదిత్యానదితిం దేవీమ్ | యోనినోర్ధ్వముబీషత |
 శివానశ్శన్తమా భవన్తు | దివ్యా ఆప ఓషధయః |
 సుమృద్ధీకా సరస్వతీ | మా తే వ్యోమ సందృశి || 3 ||

సృతిః ప్రత్యక్షమైతిహ్యమ్ | అనుమానశ్చతుష్టయమ్ |
 ఏతైరాదిత్యమణ్డలమ్ | సర్వైరేవ విధాస్యతే |
 సూర్యో మఠీచిమాదతే | సర్వస్మాద్భువనోదధి |

తస్యాః పాకవిశేషేణ స్మృతం కాలవిశేషణమ్ |

నదీవప్రభవత్కాచిత్ | అక్షయ్యాత్స్వంతే యథా || 4 ||

తాన్నద్యోఽభిసమాయత్తి సోరుసుతీ న నివర్తతే ఏవన్నానాసముత్థానాః |

కాలోస్సంవత్సరగ్గ శ్రితాః | అణుశశ్చ మహాశశ్చ |

సర్వే సమవయన్తి తమ్ | సత్యైస్సర్వైస్సమావిష్టాః |

ఊరుస్సన్న నివర్తతే | అభిసంవత్సరం విద్యాత్ | తదేవ లక్షణే || 5 ||

అణుశశ్చ మహాశశ్చ సమారాధః ప్రదృశ్యతే |

సంవత్సరః ప్రత్యక్షేణ నాభిసత్వః ప్రదృశ్యతే |

పటరో విక్లిధః పింగః | ఏతద్వరుణలక్షణమ్ |

యత్యైతదుపదృశ్యతే సహస్రం తత్ర నీయతే |

ఏకగ్ం హి శిరో నానా ముఖే కృత్స్నం తదృతులక్షణమ్ || 6 ||

||
ఉభయతస్సప్తైర్వియాణి జల్పితం త్వేవ విహ్యతే |

శుక్లకృష్ణే సంవత్సరస్య దక్షిణవామయోః పార్శ్వయోః |

త॒ష్టై॒షా భ॒వతి॑ శు॒క్రం॑ తే అ॒న్యద్య॒జతం॑ తే అ॒న్యత్॑ |
 వి॒షు॒రూ॒పే అ॒హనీ॑ ద్యౌ॒రి॒వాసి॑ వి॒శ్వా॒హి మా॒యా అ॒వసి॑ స్వ॒ధావః॑ |
 భ॒ద్రా తే॑ పూ॒షన్ని॒హ రా॒తిర॒స్త్వితి॑ నా॒త్ర భు॑వనమ్ | న పూ॒షా |
 న ప॒శవః॑ నాది॒త్యస్సం॑వత్సర ఏ॒వ ప్ర॒త్యక్షే॑ణ ప్రి॒యత॑మం వి॒ద్యాత్ |
 ఏ॒తద్వై సం॑వత్సరస్య ప్రి॒యత॑మగ్ం రూ॒పమ్ | యోఽస్య॑ మహానర్థ ఉ॒త్పత్స్య॑మాన్ |
 భ॒వతి॑ ఇ॒దం పు॒ణ్యం కు॒రుష్వేతి॑ తమా॒హర॑ణం ద॒ద్యాత్ || 7 ||

సా॒కం॒జానా॑గ్ం స॒ప్త॒థమా॑సురే॒కజ॑మ్ | ష॒డుద్య॑మా ఋ॒షయో॑ దే॒వజా॑ ఇ॒తి |
 తే॒షామి॒ష్టాని॑ వి॒హితా॑ని ధా॒మ॒శః | స్థా॒త్రే రే॒జన్తే॑ వి॒కృ॒తాని॑ రూ॒ప॒శః |
 కో ను॑ మ॒ర్యా అ॒మి॒భి॒తః | స॒ఖా స॒ఖాయ॑మబ్ర॒వీత్ |
 జహా॑కో అ॒స్మ దీ॒షతే॑ | య॒స్తిత్యా॑జ స॒ఖివి॑దగ్ం స॒ఖాయ॑మ్ |
 న తస్య॑ వా॒చ్యపి॑ భా॒గో అ॒స్తి | యదీ॑గ్ం శృ॒ణోత్ప॑లకగ్ం శృ॒ణోతి॑ || 8 ||

న హి ప్ర॒వేద॑ సు॒కృత॑స్య ప॒థ్నామి॑తి | ఋ॒తుర్ఋ॒తునా॑ ను॒ధ్యమా॑నః |
 విన॑నాదా॒భిధా॑వః | షష్టి॒శ్చ త్రి॑గ్ం శ॒కా వ॒ల్గః |
 శు॒క్లకృ॑ష్ణా చ పా॒ష్టికా॑ | సా॒రాగ॑వస్తైర్ద॒రద॑క్షః |

వ॒స॒న్తో॑ వ॒సు॒భి॒స్స॒హ స॒ంవ॒త్స॒రస్య॑ స॒వి॒తుః॑
ప్రై॒ష॒కృ॒త్ ప్ర॒థ॒మః॑ స్మృ॒తః॑ అ॒మా॒నో॒దయ॑తే॒త్వన్యాన్॑ ॥ 9 ॥

అ॒మా॒గ్ శ్చ॑ ప॒రి॒రక్ష॑తః॒ ఏ॒తా వా॒చః॑ ప్ర॒యుజ్య॑న్తే
య॒త్రై॒తదు॑ప॒దృశ్య॑తే॒ ఏ॒తదే॒వ వి॒జాన్తీ॒యాత్
ప్ర॒మా॒ణం॑ కా॒లప॑ర్య॒యే వి॒శేష॑ణం॒ తు వ॒క్ష్యా॒మః॑
ఋ॒తూనాం॑ త॒న్నిబో॑ధ॒తా శు॒క్లవా॑సా రు॒ద్రగ॑ణః
గ్రి॒ష్ణేణా॑ఽఽవ॒ర్తతే॑ స॒హ ని॒జహన్॑ పృ॒థివీ॑గ్ం స॒ర్వామ్ ॥ 10 ॥

జ్యోతి॑షాఽప్ర॒తిభ్యే॑న సః॒ వి॒శ్వ॒రూ॒పాణి॑ వా॒సాగ్ం॑సి
ఆ॒ది॒త్యానాం॑ ని॒బోధ॑తా స॒ంవ॒త్స॒రీణం॑ కర్మ॒ఫలమ్॑
వర్షా॑భి॒ర్దద॑తాగ్ం స॒హ అ॒దుఃఖో॑ దుఃఖా॒చక్షు॑ర్ని॒వ
తద్గో॑ఽఽపి॒త ఇ॒వ దృశ్య॑తే॒ శీతే॑నా॒వ్యధ॑యన్ని॒వ
రు॒రుద॑క్ష ఇ॒వ దృశ్య॑తే॒ హ్లాద॑యతే॒ జ్వల॑తశ్చై॒వ
శా॒మ్యత॑శ్చాస్య॒ చక్షు॑షీ॒ యా వై ప్ర॒జా భు॑గ్గ్శ్యన్తే
స॒ంవ॒త్స॒రొత్తా॑ భు॒గ్గ్శ్యన్తే॑ యాః ప్ర॒తితి॑ష్ఠన్తి॒

సంవత్సరే తాః ప్రతితిష్ఠన్తి వర్షాభ్య ఇత్యర్థః ॥ 11 ॥

అక్షిదుఃఖాత్థితప్యైవ విప్రసన్నై కనీకైః

ఆశ్చ కైచాద్గణం నన్తి ఋభూణాం తన్నిబోధత

కనకాభాని వాసాగ్గంసి అహతాని నిబోధత

అన్నమశ్చైత మృశ్చైత అహం వో జీవనప్రదః

ఏతా వాచః ప్రయుజ్యన్తే శరద్యత్రోపదృశ్యతే ॥ 12 ॥

అభిధాన్వన్తోఽభిషున్త ఇవ వాతవన్తో మరుద్గణాః

అమతో జేతుమిషుముఖమివ సన్నద్ధాస్సహ దద్యతే హ

అపథ్యస్తైర్వన్తివర్జైరవ విశిఖాసః కపర్దినః

అక్రుద్ధస్య యోత్యమానస్య క్రుద్ధస్యైవ లోహినీ

హేమతశ్చక్ష్పిషీ విద్యాత్ అక్షయోః క్షిపణోరివ ॥ 13 ॥

దుర్భిక్షం దేవలోకేషు మనూనాముదకం గృహే

ఏతా వాచః ప్రవదన్తిః వైద్యుతో యాన్తి శైశ్విరిః

తా॒ అ॒గ్నిః ప॒వమా॒నా॒ అ॒వైక్ష॑త॒ ఇ॒హ జీ॒వి॒కామ॑ప॒రిప॑శ్యన్ |

త॒స్మై॒షా భ॑వతి | ఇ॒హే॒హ వ॑స్సుత॒పసః॑ |

మ॒రుత॑స్సూ॒ర్యత్వ॑చః | శ॒ర్మ స॒ప్రథా॑ ఆ॒వృ॑ణే || 14 ||

అతి॑తా॒వ్రాణి॑ వా॒సాగ్ం॒ సి | అ॒ష్టివ॑జ్రిశత॒ఘ్ని చ॑ |

విశ్వే॑ దే॒వా వి॑ప్రహ॒రన్తి | అ॒గ్నిజి॑హ్వ అ॒సశ్చ॑త |

నైవ॑ దే॒వా న మ॒ర్త్యః | న రా॒జా వ॑రుణో వి॒భుః |

నా॒గ్నిర్వై॒ష్ణో న ప॑వమా॒నః | మాతృ॑క్మ॒చ్ఛన॑ వి॒ద్యతే॑ |

ది॒వ్య॒స్మైకా॑ ధ॒నురా॒ర్క్షః | పృ॒థి॒వ్యామ॑ప॒రా శ్రీ॒తా || 15 ||

తస్యే॒ష్టో వ॑మి॒రూపే॑ణ | ధ॒నుర్ధ్వామ॑భి॒నధ్ను॑యమ్ |

తది॑న్త్రధ॒నురి॑త్య॒జ్యమ్ | అ॒భ్రవ॑ణ్ణే॒షు చ॑క్షతే |

ఏ॒తదే॑వ శం॒యోర్ఛా॑ర్హస్ప॒త్యస్య॑ | ఏ॒తద్రు॑ద్రస్య ధ॒నుః |

రు॒ద్రస్య॑ త్వే॒వ ధ॑నురా॒ర్క్షః | శి॒ర ఉ॑త్పి॒వేష॑ |

స ప్ర॑వ॒ర్గ్యైభ॑వతి | తస్మా॒ద్యస్సప్ర॑వ॒ర్గ్యేణ॑ య॒జ్ఞేన॑ య॒జతే॑ |

రు॒ద్రస్య॑ స శి॒రః ప్ర॑తిదధాతి | నై॒నగ్ం॒ రు॒ద్ర ఆ॒రుకో భ॑వతి | య ఏ॒వం వే॑ద || 16 ||

అత్వాద్వాన్వితోఽతిరశ్చాత్| శశిరః ప్రద్యుశ్యతే|
 వైవ రూపం న వాసాగ్ం సి| న చక్షుః ప్రతిద్యుశ్యతే|
 అన్యన్యం తు న హిగ్గస్తాతః| సతప్తద్దేవలక్షణమ్|
 లోహితోఽక్ష్ణి శారశ్శీర్ణః| సూర్యస్యోదయనం ప్రతి|
 త్వం కరోషిన్యంజలికామ్| త్వం కరోషి నిజానుకామ్ || 17 ||

నిజానుకామేన్యంజలికా| అమీ వాచముపాసతామితి|
 తస్మై సర్వ ఋతవో నమస్తే| మర్వాదాకరత్వాత్ప్రపురోధామ్|
 బ్రాహ్మణ ఆహ్వాతి| య ఏవం వేద| స ఖలు సంవత్సర ఏతైస్సేనానీభిస్సహ|
 ఇన్ద్రియ సర్వాన్కామానభివహతి| స ద్రుప్సః| తప్తైషా భవతి || 18 ||

అవద్రప్సో అగ్ంశుమతీమతిష్ఠత్| ఇయానః కృష్ణో దశభిస్సహపైః||
 ఆవర్తమిన్ద్రః శచ్ఛా ధమన్తమ్| ఉపస్సుహి తం నృమణామథద్రామితి|
 ఏతయైవేన్ద్రః సలావృక్యా సహ| అసురాన్ పరివృశ్యతి|
 పృథివ్యగ్ంశుమతీ| తామన్వవస్థితః సంవత్సరో దివం చ|

వై॥ వం॥ విదుషాఽఽచార్యాన్వైవాసినా॥ అన్యన్యస్థై ద్రుప్త్యాతామ్॥ యో ద్రుప్త్యాతి॥
 భుశ్యతే॑ స్వర్గో॒ల్లోకాత్॑॥ ఇత్యు॑తుమణ్ణలొ॒ని॥
 సూర్యమణ్ణలొన్యోభ్యాయికాః॥ అత ఊర్ధ్వగం॑సనిర్వచనాః ॥ 19 ॥

ఆరోగో భూజః పటరః పతంగః॥ స్వర్ణరో జ్యోతిషీమాన్ విభాసః॥
 తే అష్టై సర్వై దివమాతపన్తి॥ ఊర్ధ్వం దుహనా అనపస్ఫురన్త ఇతి॥
 కశ్యపాఽష్టమః॥ స మహమేరుం న జహతి॥
 తప్తైషా భవతి॥ యత్తే శిల్పంకశ్యప రోచనావత్॥
 ఇన్ద్రియావత్పృష్ఠం చిత్తభాను॥ యస్మిన్పూర్వో అర్చితాస్సప్త సాకమ్ ॥ 20 ॥

తస్మిన్ రాజానమభివిశ్రయేమమితి॥ తే అష్టై సర్వై కశ్యపాజ్యోతిర్లభన్తే॥
 తాన్ద్రమః కశ్యపాదభినిర్ధమతి॥ భుస్తాకర్ణకృదివైవమ్॥
 ప్రాణో జీవానీన్ద్రియజీవాని॥ సప్త శీర్షణ్యః ప్రాణాః॥
 సూర్యో ఇత్యోచార్యః॥ అపశ్యమహమేతాన్ద్రు సూర్యనితి॥
 పంచకర్ణో వాత్స్వయనః॥ సప్తకర్ణశ్చ ప్లాక్షిః ॥ 21 ॥

ఆనుక్రవిక ఏవ నౌ కశ్యప ఇతి ఉభౌ వేదయితే

న హి శేకుమివ మహామేరుం గన్తుమ్ అపశ్యమహమేతత్సార్యమణ్ణలం
పరివర్తమానమ్ గార్ఘ్యః ప్రాణత్రాతః గచ్ఛన్త మహామేరుమ్ ఏకం చాజహతమ్
భ్రాజపటరపతఙ్గా నిహనే తిష్ఠన్నాతపన్తి తస్మాద్విహ తప్రితపాః || 22 ||

అముత్రేతరే తస్మాద్విహతప్రితపాః తేషామేషా భవతి
సప్త సూర్యో దివమనుప్రవిష్టాః తానన్వేతి పభిభర్ద్దక్షిణావాన్
తే అఘ్నే సర్వే ఘృతమాతపన్తి ఊర్జం దుహనా అనపస్ఫురన్త ఇతి
సప్తర్షిజస్సూర్యో ఇత్యాచార్యః తేషామేషా భవతి సప్త దిశో నానాసూర్యః || 23 ||

సప్త హోతార ఋత్విజః దేవా ఆదిత్యా యే సప్త తేభిస్సోమాభరక్షణ ఇతి
తదప్యావ్తాయః దిగ్భాజ ఋతూన్ కరోతి
ఏతయైవౌవృతా సహస్రసూర్యతాయా ఇతి వైశంపాయనః తప్తైషా భవతి
యద్ద్యావ ఇన్ద్ర తే శతగ్ంశతం భూమిః ఉతస్సుః
నత్వా వజ్రిన్ సహస్రగ్ం సూర్యః || 24 ||

అనునజాతమష్ట రోదసి ఇతి నానావిశ్వాద్యతానాం నానాసూర్యత్వమ్ |

అష్టా తు వ్యవసితా ఇతి సూర్యమణ్ణలాన్యష్టాత ఊర్ధ్వమ్ | తేషామేషా భవతి |

చిత్రం దేవానామదగ్ధాదనీకమ్ | చక్షుర్నిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః |

ఆప్తా ద్యౌవౌపృథివీ అన్తరిక్షమ్ | సూర్య ఆత్మా జగత్స్త్రస్థుషశ్చైతి || 25 ||

క్వేదమభ్రన్నివిశతే | క్వాయగ్ం సంవత్సరో మిథః | క్వాహః క్వేయన్దేవ రాత్రీ |

క్వ మాసా ఋతవః శ్రితాః | అర్ధమాసా ముహూర్తాః | నిమేషాష్టటిభిస్సహ |

క్వేమా ఆషా నీవిశన్తే | యదీతో యాన్తి సంప్రతి | కాలా అప్పునీవిశన్తే |

ఆపస్సూర్యే సమాహితాః || 26 ||

అభ్రాన్యపః ప్రపద్యన్తే | విద్యుత్సూర్యే సమాహితా | అనవర్ణే ఇమే భూమి |

ఇయం చాఽసౌ చ రోదసి | కిగ్గ్స్విదత్రాన్తరా భూతమ్ | యేనేమే విధృతే ఉభే |

విష్ణునా విధృతే భూమి | ఇతి వత్సస్య వేదనా | ఇరావతీ ధేనుమతీ హి భూతమ్ |

సూయవసిన్తీ మనుషే దశస్యే || 27 ||

వృష్ణభ్రాద్రోదస్ విష్ణవేతే॥ దాధర్థ పృథివీమభిత మయాభైః॥ కిన్తద్విష్ణోర్థలమాసః॥
 కా దీప్తిః కిం పరాయణమ్॥ ఏకో యద్ధారయద్దేవః॥ రేజతీ రోదస్ ఉభే॥
 వాతాద్విష్ణోర్థలమాసః॥ అక్షరాద్దీప్తిరుచ్యతే॥ త్రిపదాద్ధారయద్దేవః॥
 యద్విష్ణోరేకముత్తమమ్ ॥ 28 ॥

అగ్నయో వాయవశ్చైవ॥ ఏతదస్య పరాయణమ్॥ పృచ్ఛామి త్వ పరం మృత్యుమ్॥
 అవమం మధ్యమంచతుమ్॥ లోకంచ పుణ్యపాపానామ్॥ ఏతత్పృచ్ఛామి సంప్రతి॥
 అముమాసః పరం మృత్యుమ్॥ పవమానం తు మధ్యమమ్॥ అగ్నిరేవావమో మృత్యుః॥
 చస్తమాశ్చతురుచ్యతే ॥ 29 ॥

అనౌభోగాః పరం మృత్యుమ్॥ పాపాస్సంయన్తి సర్వదా॥ ఆభోగాన్న్యేష సంయన్తి॥
 యత్ర పుణ్యకృతో జనాః॥ తతో మధ్యమమాయన్తి॥ చతుమగ్నిం చ సంప్రతి॥
 పృచ్ఛామి త్వ పాపకృతః॥ యత్ర యాతయతే యమః॥ త్వన్నస్తద్భ్రష్టాన్ ప్రభూహి॥
 యది వేత్థాఽసతో గృహన్ ॥ 30 ॥

క॒శ్యపా॑దు॒బితా॑స్స॒ర్వః॑ | పా॒పాన్ని॑ర్హన్తి స॒ర్వదా॑ | రో॒దస్యో॑రన్తర్దే॒శేష॑ |

తత్ర॑ న్య॒స్యన్తే॑ వా॒స్తవైః | తే॒ఽశరీ॑రాః ప్రప॒ద్యన్తే॑ | యథా॑ఽపు॒ణ్యస్య॑ కర్మ॒ణః |

॥
అపా॑ణ్యపాదకే॒శాసః॑ | తత్ర॑ తే॒యోని॑జా॒ జనాః॑ | మృ॒త్వా పు॑నర్మృ॒త్యుమా॑ప॒ద్యన్తే॑ |

అ॒ద్యమా॑నాస్స॒కర్మ॑భిః ॥ 31 ॥

ఆ॒శాతి॑కాః క్రి॒మయ॑ ఇ॒వ | తతః॑ పూ॒యన్తే॑ వా॒స్తవైః | అ॒పైతం॑ మృ॒త్యుం జ॑యతి |

య ఏ॒వం వే॑ద | స ఖ॒ల్యైవం॑ విద్రౌ॒హ్నాణః॑ | దీర్ఘ॑క్షుత్త॒మో భ॑వతి |

క॒శ్యప॑స్యాతి॒భిస్సద్ధి॑గ॒మన॑స్సద్ధి॒గమనః॑ | త॒స్యైషా॑ భ॒వతి |

॥
ఆ॒యస్సి॑న్థ్ర॒ష్ట వా॑స్త॒వాః | రో॒హన్తి॑ పూ॒ర్వో రు॑హాః ॥ 32 ॥

ఋ॒షిర్ హ దీ॑ర్ఘక్షుత్త॒మః | ఇ॒న్ద్రస్య॑ ఘ॒ర్హో అతి॑భి॒రితి॑ | క॒శ్యపః॑ ప॒శ్యకో॑ భ॒వతి |

యత్సర్వం॑ పరిప॒శ్యతీ॑తి స్తా॒ఞ్శ్యాత్ | అథా॑గ్నే॒రష్ట॑పురు॒షస్య॑ | త॒స్యైషా॑ భ॒వతి |

అగ్నే॑ నయ॒ సు॒పథా॑ రా॒యే అ॒స్మాన్ | వి॒శ్వాని॑ దే॒వ వ॒యనా॑ని వి॒ద్వాన్ |

యు॒యోధ్య॑స్సు॒జ్ఞః సు॒రాణ॑మే॒నః | భూ॑యిష్టాన్తే నమ ఉ॒క్తిం వి॑ధే॒మేతి॑ ॥ 33 ॥

అగ్నిశ్చ జాతవేదాశ్చ సహజా అజిరప్రభుః వైశ్వానరో నర్వాపాశ్చ

పక్షిరాధాశ్చ సప్తమః విసర్వేవాఽష్టమోఽగ్నినామ్ ఏతేఽష్టా వసవః క్షితా ఇతి

యథర్వేవాగ్నేరర్చ్యర్హవిశేషాః నీలార్చ్యశ్చ పితకార్చ్యశ్చైతి॥

అథ వాయోరేకాదశపురుషస్త్వైకాదశస్త్రీకస్య ప్రభ్రాజమానా వ్యవద్రాతాః ॥ 34 ॥

యాశ్చ వాసుకివైద్యుతాః రజతాః పరుషాః శ్వామాః కపిలా అతిలోహితాః

ఊర్ధ్వో అవపతంతాశ్చ వైద్యుత ఇత్యేకాదశ వైనం వైద్యుతో హిన్తసి

య ఏవం వేద స హోవాచ వ్యాసః పారాశర్యః

విద్యుద్వధమేవాహం మృత్యుమైచ్ఛమితి న త్వకామగంహన్తి ॥ 35 ॥

య ఏవం వేద అథ గర్భర్వాగణాః స్వానభ్రాటే అఘ్నైర్భవన్భరిః హస్తస్సహస్తాః

కృశానుర్వాశ్వావసుః మూర్ధన్వోఽన్యైర్వావర్హాః కృతిరిత్యేకాదశ గర్భర్వాగణాః

దేవాశ్చ మహాదేవాః రక్షయశ్చ దేవా గరగిరః ॥ 36 ॥

వై॒నం గ॑రో హి॒న్తస్తి॑ య ఏ॒వం వే॑దః గౌ॒రీ మి॑మాయ స॒ఖిలా॑ని తక్ష॒తీ॑

ఏ॒కప॑దీ ద్వి॒పదీ॑ సా చతు॑ష్పదీ॒ అష్టా॑పదీ న॒వప॑దీ బ॒భూవు॑షీ॑ సహ॒స్రాక్ష॑రా పరమే

వ్యోమ॑న్నితి॒ వాచో॑ విశే॒షణమ్॑ అథ నిగద॑వ్యాఖ్యాతాః॒

తాననుక్ర॑మిష్యామః॒ వ॒రోహ॑వస్సుత॒పసః॑ ॥ 37 ॥

వి॒ద్యున్మ॑హస్తో ధూ॒పయః॑ శ్వాప॒యో గృ॑హమే॒థాశ్చే॑త్యేతే॒

యే చే॒మేఽశి॑మివి॒ద్విషః॑ ప॒ర్థన్యా॑స్సప్త పృ॒థివీ॑మభివర్ష॒న్తి॑

వృ॒ష్టిభి॑రతి॒ ఏత॑యైవ విభక్తి॑విప॒రీతాః॑ స॒ప్తభి॑ర్వా తైరుదీ॒రతాః॑

అ॒మూన్లో॑కానభివర్ష॒న్తి॑ తేషా॑మే॒షా భ॑వతి॒ స॒మాన॑మే॒తదు॑దకమ్ ॥ 38 ॥

ఉ॒చ్చైత్య॑వచా॒హభిః॑ భూ॒మిం ప॒ర్థన్యా॑ జిన్వ॒న్తి॑ ది॒వం జిన్వ॑న్త్యగ్న॒య ఇ॒తి॑

యదక్ష॑రం భూత॑కృతమ్ విశ్వే దే॒వా ఉ॒పా॑సతే॒ మహర్షి॑మస్య గో॒ష్ఠా రమ్॑

జ॒మద॑గ్నిమకుర్వత॒ జ॒మద॑గ్నిరొ॒ప్యాయ॑తే॒ భన్దో॑భిశ్చతురుత్త॒రైః॑

రా॒జ్ఞాన్సో॑మస్య త్ప॒ష్టా సః॑ ॥ 39 ॥

బ్ర॒హ్మ॑ణో వీ॒ర్యో॑వతా॒ శి॒వో నః॑ ప్ర॒ది॒శో వి॑శః॒ తచ్చ॑ం యో॒రౌ॑వృ॒ణీమ॑హే॒

గా॒తుం య॒జ్ఞో॑య॒ గా॒తుం య॒జ్ఞప॑తయే॒ ధై॒వీ॒స్వ॒స్తిర॑స్తు నః॒

స్వ॒స్తిర్నోను॑వే॒భ్యః॒ ఊర్ధ్వం॑ జి॒గాతు॑ భే॒షజ॑మ్ శ॒న్నో అస్తు॑ ద్వి॒పదే॒॑ శం చతు॑ష్పదే॒

సోమ॑పా (3) అసోమ॑పా (3) ఇతి నిగదవ్యభ్యాతాః ॥ 40 ॥

స॒హస్ర॑వృ॒ణీయం॑ భూ॒మిః॒ ప॒రం వో॑మ స॒హస్ర॑వృత్॒ అశ్వీ॑నో భు॒జ్యోనో॑స॒త్యః॒

వి॒శ్వస్య॑ జగ॒తస్ప॑తీ॒ జాయా॑ భూ॒మిః ప॑తి॒ర్వోమ॑ మి॒థున॑న్తై అ॒తుర్య॑థుః॒

పు॒త్రో బృ॒హస్ప॑తీ రు॒ద్రః॒ స॒రమా॑ ఇతి స్త్రి॒పుమ॑మ్॒

శు॒క్రం వా॑మ॒న్యద్య॑జతం వా॑మ॒న్యత్ వి॑షు॒రౌపే॑ అహ॒నీ ద్యౌ॑లవ స్థః ॥ 41 ॥

వి॒శ్వా హి మా॒యా అ॒వధః॑ స్వ॒ధావ॑న్తై॒

భ॒ద్రో వా॑ం పూ॒షణో॑వి॒హర॑తి॒రస్తు॑ । వా॒సాత్వో చి॒త్రో జగ॑తో ని॒ధానౌ॒॑

ద్యౌ॒వాభూ॑మీ చ॒రథః॑ స॒గ్ం స॒ఖాయౌ॑ తా॒వశ్వీ॑నో రా॒సభా॑శ్వా హ॒వం మే॒॑

శు॒భస్ప॑తీ ఆగ॒తగ్ం సూ॑ర్యయా స॒హ త్వ॑గ్రోహ భు॒జ్యమ॑శ్వీనోదమే॒ఘే॒

ర॒యిన్న క॑శ్చి॒న్నమృ॒వాం (2) అ॒వాహః॑ త॒మూహా॑ధుర్నై॒భిరొత్త॑న్వతీ॒భిః॒

అ॒న్తర్నిక్ష॑ప్తు॒ణ్భిర॑పోదకా॒భిః ॥ 42 ॥

తి॒స్రః, క్ష॑ప్ర॒స్తిర॑హ॒తివ॑ఽభి॒ఘ్నః॑ | నో॒స॒త్వా భు॑జ్య॒మాహ॑థుః ప॒త॒జ్ఞైః॑ |

స॒ముద్ర॑స్య భ॒న్వన్మో॑ర్దస్య పా॒రే | త్రి॒భీర॑భై॒శ్చత॑ప॒ద్భిః ష॑డ॒శ్చైః॑ |

స॒వి॒తా॒రం వి॑త॒న్వన్త॑మ్ | అను॑బ॒ధ్నాతి॑ శాం॒బరః॑ | ఆప॒పూర్ణం॑బ॒రశ్చై॑వ |

స॒వి॒తారే॑ప॒సోఽభ॑వత్ | త్యగ్ం సు॒తృప్తం॑ వి॒ది॒త్యై॒వ | బ॒హు॒సోమ॑ గి॒రం వ॑శీ || 43 ||

అ॒న్వేతి॑ తుగ్రో వ॒క్రియా॑న్తమ్ | ఆ॒యసూ॑యాన్ధౌమ॒తృపు॑షు | స

స॒జ్ఞామ॑స్త॒మోద్యో॑ఽత్య॒తః | వా॒చో గాః పి॑పాతి తత్ | స తద్గో॒భిష్ఠా॑ఽత్యే॒త్యన్యే॑ |

ర॒క్షసా॑న॒న్వితా॑శ్చ యే | అ॒న్వేతి॑ ప॒రివృ॑త్యఽస్త్రిః | ఏ॒వమే॒తాన్థో॑ అ॒శ్వినా॑ |

తే ఏ॒తే ద్యుః॑పృ॒థి॒వ్యః | అ॒హర॑హ॒ర్గర్భ॑న్దధా॒భే || 44 ||

తయో॑రే॒తా వ॒త్సావ॑హో॒రాత్రే॑ | పృ॒థి॒వ్యా అ॒హః | ది॒వో రా॑త్రిః |

తా అ॒వి॒స్మ॑ష్టా | ద॒మ్పతీ॑ ఏ॒వ భ॑వతః | తయో॑రే॒తా వ॒త్సా |

అ॒గ్నిశ్చో॑ది॒త్యశ్చ॑ | రా॒త్రేర్వ॒త్సః | శ్వే॒త ఆ॑ది॒త్యః | అ॒హోఽగ్నిః॑ || 45 ||

తా॒మ్రో అ॒రు॒ణః | తా అ॒వి॒స్మ॑ష్టా | ద॒మ్పతీ॑ ఏ॒వ భ॑వతః |

తయో॑రే॒తా వ॒త్సా | వృ॒త్రశ్చ॑ వై॒ద్యుత॑శ్చ | అ॒గ్నేర్వ॒త్సః | వై॒ద్యుత॑ ఆది॒త్యస్య॑ |

తా అవిస్మృష్టా॑ దమ్పతీ॑ ఏ॒వ భ॑వతః॒ తయోరే॑తా వ॒త్సా ॥ 46 ॥

ఉ॒ష్ణా చ॑ నీ॒హర॑శ్చ॒ వృ॒త్రస్సో॒ష్ణా వై॒ద్యుత॑స్య నీ॒హరః॑ తా తావే॒వ ప్ర॑తిపద్యేతే॑

సే॒యగ్ం రా॑త్రీ గ॒ర్భణీ॑ పు॒త్రేణ॑ సం॒వస॑తి॒

తస్యా॑ వా ఏ॒తదు॒ల్బణమ్॑॥ యద్రా॑త్రో ర॒శ్మయః॑॥

యథా॑ గో॒ర్గర్భ॑ణ్యో ఉ॒ల్బణమ్॑॥ ఏ॒వమే॒తస్యా ఉ॒ల్బణమ్॑॥

ప్ర॒జయి॑ష్టుః ప్ర॒జయా చ॑ పశు॒భిశ్చ భ॑వతి॒ య ఏ॒వం వే॒ద॥

ఏ॒తము॑ద్యన్తమపి॒యన్తం॑ చే॒తి॒ ఆది॑త్యః పు॒ణ్యస్య॑ వ॒త్సః॒ అథ॑ ప॒విత్రా॑గ్గిర॒సః ॥ 47 ॥

ప॒విత్ర॑వన్తః ప॒రివా॑జమా॒సతే॑॥ పి॒తైషాం॑ ప్ర॒త్నా అ॒భిర॑క్షతి వ్రతమ్॑॥

మ॒హస్స॑ముద్రం వరు॒ణస్తి॑రోద॒ధే॒ ధీ॒రా ఇ॑చ్ఛే॒క్తుర్ధరు॑ణే॒ష్వార॑భమ్॑॥

ప॒విత్రం॑ తే వి॒తతం॑ బ్ర॒హ్మణ॑స్స॒తే॒ ప్రభు॒ర్గోత్రా॑ణి ప॒ర్యేషి॑వి॒శ్వతః॑॥

అ॒తప్త॑తనూర్న తదా॒మో అ॑శ్నుతే॒ శృ॒తాస॑ ఇ॒ద్యహన్త॑స్తత్స॒మాశ॑త॒

బ్ర॒హ్మ దే॒వానా॑మ్॒ అస॑తస్సద్యే తత॑క్షుః ॥ 48 ॥

ఋషయస్సప్తాత్రి॑శ్చ॑ యత్ సర్వే॑ఽత్రయో॑ అగస్త్యశ్చ॑

నక్ష॑త్రైశ్చ॑ఙ్మతో॑ఽవసన్ అథ॑ సవితుః శ్వా॑వా॒శ్చసా॑ఽవర్తి॒కామ॑స్య

అమీ॑ య ఋ॒క్షా ని॑హితాస ఉ॒చ్ఛా నక్తం॑ దదృశే॒ కుహా॑ఽచిద్ది॒వేయః॑

అద॑భ్యాని వరు॑ణస్య వ్రతా॑ని వి॒చాక॑శచ్చ॒వ్రమా॑ నక్ష॑త్రమేతి

తత్స॑వితుర్వరే॒ణ్యమ్ భర్గో॑ దే॒వస్య॑ భీమహి ॥ 49 ॥

భియో॑ యో నః ప్ర॒చోద॑యాత్ తత్స॑వితుర్వ॒ణీమహే॑

వ॒యన్దే॒వస్య॑ భో॒జన॑మ్ శ్రే॒ష్ఠగ్ం॑ సర్వ॒థాత॑మమ్

తురం॑ భగ॑స్య భీమహి అపా॑గూహత స॒వితౌ తృ॑భీన్

సర్వా॑న్ది॒వో అ॒న్ధసః॑ నక్త॒వ్రాన్యభ॑వన్న్వశే॒

అ॒స్థ్యస్థా॑ సంభ॒విష్యా॑మః నామ॑ నామై॒వ నామ॑ మే ॥ 50 ॥

నపుగ్ం॑సక్తం పు॒మాగ్స్త్ర॑స్థి॒ స్థావ॑రో॒ఽస్యధ॑ జగ్గ॑మః

య॒జేఽయ॑క్తి॒ యష్టా॑హే చ॒ మయా॑ భూతా॒న్యయ॑క్షత

ప॒శవో॑ మమ॒ భూతా॑ని అనూ॒బధ్ధ్యోఽస్య॑హం వి॒భుః

స్త్రియ॑స్సతీః తా ఉ॒మే పు॒గ్ంస ఆ॑హుః

పశ్యదక్షిణోన్నవిచేతదన్ధః కవిర్యః పుత్రస్య ఇమా చికేత ॥ 51 ॥

యస్తా విజానాన్ధువితుః పితాసత్ అన్ధో మణిమవిన్దత్

తమనఙ్గులిరావయత్ అగ్రివః ప్రత్యముఞ్చత్

తమజిహ్వో అసశ్చత ఊర్ధ్వమాలమవాక్చాఖమ్

వృక్షం యో వేద సమప్రతి న స జాతు జనః శ్రద్ధధాత్

మృత్యుర్నో మారయాదితిః హసితగ్ంరుదితశ్శేతమ్ ॥ 52 ॥

వీణాపణవలాసితమ్ మృతజ్జ్ఞోవం చ యత్కించిత

అఙ్గానిన్నేవ విద్ధి తత్ అత్యుష్మగ్న్ప్రప్యధ్యాయత్

అస్మాజ్జాతా మే మిథూ చరన్న్ పుత్రో నిర్ముత్యా వైదేహః

అచేతా యశ్చ చేతనః స తం మణిమవిన్దత్

సోఽనఙ్గులిరావయత్ సోఽగ్రివః ప్రత్యముఞ్చత్ ॥ 53 ॥

సోఽజిహ్వో అసశ్చత వైతమృషిం విదిత్వా నగరం ప్రవిశేత్

యది ప్రవిశేత్ మిథౌ చరిత్వా ప్రవిశేత్

తథుమ్భవస్య ప్రతమ్ ఆతమగ్నై రథస్తైష్ఠ

ఏకాశ్వమేకయోజనమ్ ఏకచక్రమేకధురమ్

వాతధ్రాణిగతిం విభా న లిప్యతి న వ్యధతే || 54 ||

నాస్యాక్షో యాతు సజ్జతి యచ్ఛ్వేతాన్రోహితాగ్నైశ్చగ్నైః

రథే యుక్త్వాఽభితిష్ఠతి ఏకయా చ దశభిశ్చ స్వభూతే

ద్వాభ్యామిష్టయే విగ్ంశత్త్యా చ తిస్యభిశ్చ వహసే త్రిగ్ంశతా చ

నియద్భిర్వాయవిహతా విముంచ్య || 55 ||

ఆతనుష్ట ప్రతనుష్ట ఉద్ధమాఽధమ సన్ధమ

ఆదిత్యే చన్ద్రవర్ణానామ్ గర్భమాధేహి యః పుమాన్

ఇతస్సిక్తగ్ంసూర్యగతమ్ చన్ద్రమసే రసజ్జుభి

వారోదజ్ఞానయాగ్రేఽస్మిమ్ య ఏకో రుద్ర ఉచ్యతే

అసశ్శ్వేతాస్సహస్రాణి స్మర్యతే న చ దృశ్యతే || 56 ||

ఏవమేతన్నిజోధత ఆమన్తైరిన్ద్ర హరిభిః

యా॒హి మ॒యా॒ర॒రో॒మ॒భిః॑ | మా త్వా కే॒చి॒న్ని॒యే॒ము॒రి॒న్న పా॒శి॒నః॑ |

ద॒ధ॒న్వే॒వ తా॑ ఇ॒హి | మా మ॒న్తై॒రి॒న్త హ॒రి॒భిః॑ |

యా॒మి మ॒యా॒ర॒రో॒మ॒భిః॑ | మా మా కే॒చి॒న్ని॒యే॒ము॒రి॒న్న పా॒శి॒నః॑ |

ని॒ధ॒న్వే॒వ తాం (౨) ఇ॒మి | అ॒ణు॒భి॒శ్చ మ॒హా॒భి॒శ్చ || 57 ||

ని॒ఘృ॒ష్టై॒రస॒మాయ॑తైః | కా॒లై॒ర్హ॒రి॒త్వమా॑ప॒త్యైః॑ |

ఇ॒న్ద్రా॒యా॒హి స॒హస్ర॑య॒క్ | అ॒గ్ని॒ర్వ॒హృ॒ష్టి॒వస॑నః |

వా॒యుశ్చే॒తసి॑క॒ద్రు॒కః | స॒ంవ॒ధృ॒రో వి॒షా॒వ॒ర్ణైః॑ ||

ని॒త్యై॒స్తే॒ఽను॑చ॒రాస్త॑వ | సు॒బ్ర॒హ్మ॒ణ్యోగ్ం సు॒బ్ర॒హ్మ॒ణ్యోగ్ం సు॒బ్ర॒హ్మ॒ణ్యోమ్ |

ఇ॒న్ద్రాగ॑చ్ఛ హ॒రివ॑ ఆగ॑చ్ఛ మే॒ధా॒తి॒థేః | మే॒ష వృ॑ష॒ణశ్వ॑స్య మే॒నే || 58 ||

గౌ॒రా॒వస్మ॑ద్వి॒న్నహ॑ల్వ॒యై జౌ॒ర | కౌ॒శిక॑బ్ర॒హ్మ॒ణ గౌ॑త॒మఋ॑వ॒వాణ |

అ॒రు॒ణాశ్వా॑ ఇ॒హగ॑తాః | వ॒స॒వః పృ॑థి॒విక్షి॑తః |

అ॒ష్టాది॒గ్వాస॑స్తో॒ఽగ్న॑యః | అ॒గ్నిశ్చ॑ జాత॒వేదో॑శ్చే॒త్యే॒తే |

తా॒మ్రాశ్వా॑స్తా॒మ్రర॑థాః | తా॒మ్ర॒వ॒ర్ణస్త॑థో॒ఽసి॒తాః॑ |

ద॒ణ్ణపా॑స్తాః॒ ఖాద॑గ్ద॒తః | ఇ॒తో రు॑ద్రాః ప॒రా॒ఙ్గ॒తాః || 59 ||

ఉక్తగ్గ్థానం ప్రమాణఇచ్ఛ పుర ఇతా బృహస్పతిశ్చ సవితౌ చ॥

విశ్వరూపైరిహగతామ్ రథోనోదకవర్షనా॥ అప్పుషా ఇతి తద్ద్యయోః॥ ఉక్తో వేషా

వాసాగ్ం సి చ॥ కాలవయవానామితః ప్రతీజ్య॥ వాసాత్య ఇత్యశ్వినో॥

కోఽన్తరిజ్ఞే శబ్దఙ్కరోతీతి॥ వాసిష్ఠో రౌహణో మిమాగ్ంసాన్త్యక్తే॥ తస్మైషా భవతి॥

వాశ్రేవ విద్యుదితి॥ బ్రహ్మణ ఉదరణమసి॥ బ్రహ్మణ ఉదీరణమసి॥

బ్రహ్మణ ఆస్థరణమసి॥ బ్రహ్మణ ఉపస్థరణమసి ॥ 60 ॥

[అపక్రామత గర్భిణ్యః]

అష్టయోనీమష్టపుత్రామ్॥ అష్టపత్నీమిమాం మహీమ్॥ అహం వేద న మే మృత్యుః॥

నచామృత్యురఘాహరత్॥ అష్టయోన్యష్టపుత్రమ్॥ అష్టపదినమన్తరిక్షమ్॥

అహం వేద న మే మృత్యుః॥ నచామృత్యురఘాహరత్॥

అష్టయోనీమష్టపుత్రామ్॥ అష్టపత్నీమమాద్దావమ్ ॥ 61 ॥

అహం వేద న మే మృత్యుః॥ నచామృత్యురఘాహరత్॥ సుత్రామాణం మహీమాఘ॥

అదితిర్ద్యౌరదితిరన్తరిక్షమ్॥ అదితిర్ద్యౌతా స పితౌ స పుత్రః॥ విశ్వే దేవా అదితిః

పఞ్చజనోః॥ అదితిర్ద్యౌతమదితిర్ద్యౌత్వమ్॥ అష్టౌ పుత్రాస్తో అదితే॥

యే జాతాస్తన్యః పరి॥ దేవాం (2) ఉపపైతృప్తభిః ॥ 62 ॥

ప॒రా మార్త॒ణ్ణమా॑స్య॒త్ స॒ప్త॒భిః పు॒త్రైర॑ది॒తిః॑ | ఉ॒ప॒ప్రై॒త్సర్వం॑ యుగ॑మ్ | ప్ర॒జా॒యే
 మృ॒త్యవే॑ త॒త్ | ప॒రా మార్త॒ణ్ణమా॑భ॒రది॑తి | తాన॑నుక్రమి॒ష్యామః॑ | మి॒త్రశ్చ॑ వరు॒ణశ్చ॑ |
 ధా॒తా చో॑ర్వ॒మా చ॑ | అగ్నిం॑శ్శ్చ భగ॑శ్చ | ఇ॒న్ద్రశ్చ॑ వి॒వాస్వాగ్నే॑శ్చ॒త్యేతే॑ | హి॒రణ్య॑ గ॒ర్భ
 హగ్నిం॑స॒శ్శుచి॑ప॒త్ | బ్ర॒హ్మజ॑జ్ఞానం తది॒త్పద॑మి॒తి గ॒ర్భః ప్రా॑జాప॒త్యః॑ | అథ॑ పు॒రుషః॑
 స॒ప్త పు॒రుషః॑ || 63 || [యథా॒స్థానం॑ గ॒ర్భణ్యః॑]

యో॒ఽసౌ త॑ప॒న్నదే॑తి | స స॒ర్వేషాం॑ భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణానా॑దో॒యోదే॑తి | మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑
 మా ప॑క్షానామ్ | మా మమ॑ ప్రా॒ణానా॑దో॒యోద॑గాః | అసౌ యో॒ఽస్త్వమే॑తి | స స॒ర్వేషాం॑
 భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణానా॑దో॒యాస్త్వమే॑తి | మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా ప॑క్షానామ్ | మా మమ॑
 ప్రా॒ణానా॑దో॒యాస్త్వం॑ | అసౌ య ఆ॒పూర్వ॑తి | స స॒ర్వేషాం॑ భూ॒తానాం॑
 ప్రా॒ణైర॒పూర్వ॑తి || 64 ||

మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా ప॑క్షానామ్ | మా మమ॑ ప్రా॒ణైర॒పూర్వి॑ష్టాః | అసౌ యో॒ఽప్రక్షి॑య॒తి |
 స స॒ర్వేషాం॑ భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణైర॒ప్రక్షి॑య॒తి | మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా ప॑క్షానామ్ | మా మమ॑
 ప్రా॒ణైర॒ప్రక్షే॑ష్టాః | అమా॒ని నక్ష॑త్రా॒ణి స॒ర్వేషాం॑ భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణైర॒ప్రస॑ర్ప॒న్తి చోత్స॑ర్ప॒న్తి
 చ॑ | మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా ప॑క్షానామ్ | మా మమ॑ ప్రా॒ణైర॒ప్రసృ॑ప॒త మోత్స్య॑ప॒త || 65 ||

ఇ॒మే॑ మా॒సా॑శ్చార్థ॒మాసా॑శ్చ॒ స॒ర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రస॒ర్పన్తి॑ చోత్స॒ర్పన్తి॑ చ॒
 మా॒ మే॑ ప్ర॒జాయా॒ మా ప॑క్షా॒నామ్॒॑ మా మమ॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రసృ॒పత॑ మోత్స్య॒పత॒॑
 ఇ॒మ ఋ॒తవః॒॑ స॒ర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రస॒ర్పన్తి॑ చోత్స॒ర్పన్తి॑ చ॒
 మా॒ మే॑ ప్ర॒జాయా॒ మా ప॑క్షా॒నామ్॒॑ మా మమ॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రసృ॒పత॑ మోత్స్య॒పత॒॑
 అ॒యగ్ం॑ స॒ంవత్స॑రః॒ స॒ర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రస॒ర్పన్తి॑ చోత్స॒ర్పన్తి॑ చ ॥ 66 ॥

మా॒ మే॑ ప్ర॒జాయా॒ మా ప॑క్షా॒నామ్॒॑ మా మమ॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రసృ॒పత॑ మోత్స్య॒పత॒॑ ఇ॒దమ॑హః॒
 స॒ర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రస॒ర్పన్తి॑ చోత్స॒ర్పన్తి॑ చ॒ మా॒ మే॑ ప్ర॒జాయా॒ మా
 ప॑క్షా॒నామ్॒॑ మా మమ॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రసృ॒పత॑ మోత్స్య॒పత॒॑ ఇ॒యగ్ం॑ రొ॒త్రిః॒ స॒ర్వే॑షాం
 భూ॒తానాం॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రస॒ర్పన్తి॑ చోత్స॒ర్పన్తి॑ చ॒ మా॒ మే॑ ప్ర॒జాయా॒ మా ప॑క్షా॒నామ్॒॑ మా
 మమ॑ ప్రా॒జ్ఞైర॑పప్రసృ॒పత॑ మోత్స్య॒పత॒॑ ఓం భూ॒ర్భువ॑స్స॒వీత॑న్వో మి॒థునం॑ మా నో
 మి॒థున॑గ్ంరీ॒ధివ॑మ్ ॥ 67 ॥

అథా॑ది॒త్యస్యా॑ష్ట॒పురు॑షస్య॒ వసూ॑నామాది॒త్యానా॑గ్గ్లానే స్వతే॑జసా భా॒ని॒
 రుద్రా॑నామాది॒త్యానా॑గ్గ్లానే స్వతే॑జసా భా॒ని॒ ఆది॒త్యానా॑మాది॒త్యానా॑గ్గ్లానే స్వతే॑జసా
 భా॒ని॒ సతా॑గ్ంస॒త్వానా॑మ్ ఆది॒త్యానా॑గ్గ్లానే స్వతే॑జసా భా॒ని॒
 అభి॑ధాన్వతా॑మభి॒ఘ్నతా॑మ్ వాత॑వతాం మ॒రుతా॑మ్ ఆది॒త్యానా॑గ్గ్లానే స్వతే॑జసా

భాని॥ యు॒ధూ॒ణా॒మా॒ది॒త్యా॒నాగ్గీ॒ష్ఠానే స్వతే॑జసా భాని॥ వి॒శ్వే॒షా॒ద్దే॒వానామ్॥
ఆది॒త్యా॒నాగ్గీ॒ష్ఠానే స్వతే॑జసా భాని॥ సం॒వత్స॑రస్య స్త॒వితుః॑॥ ఆది॒త్యస్య॑స్థానే స్వతే॑జసా
భాని॥ ఓం భూ॒ర్భువ॑స్స॒స్వః॑॥ ర॒క్షయో॑ వో మిథునం మా నో మిథు॑నగ్గం॒త్రీధీ॑వమ్ ॥ 68 ॥

ఆరో॒గస్య॑ స్థానే స్వతే॑జసా భాని॥ భ్రా॒జస్య॑ స్థానే స్వతే॑జసా భాని॥ ప॒టర॑స్య స్థానే
స్వతే॑జసా భాని॥ ప॒త॒న్గస్య॑ స్థానే స్వతే॑జసా భాని॥ స్వ॒ర్ణర॑స్య స్థానే స్వతే॑జసా భాని॥
జ్యోతి॑షీమతస్య స్థానే స్వతే॑జసా భాని॥ విభా॑సస్య స్థానే స్వతే॑జసా భాని॥ క॒శ్యప॑స్య
స్థానే స్వతే॑జసా భాని॥ ఓం భూ॒ర్భువ॑స్స॒స్వః॑॥ ఆ॒పో వో మిథు॑నం మా నో
మిథు॑నగ్గం॒త్రీధీ॑వమ్ ॥ 69 ॥

అథ॑ వా॒యోరే॑కాద॒శపు॑రుష॒స్త్వైకాద॑శస్త్రీక॒స్య॑॥ ప్ర॒భ్రాజ॑మానానాగ్గం॒రుద్రా॑ణాగ్గీ॒ష్ఠానే
స్వతే॑జసా భాని॥ వ్య॒వదా॑తానాగ్గం॒రుద్రా॑ణాగ్గీ॒ష్ఠానే స్వతే॑జసా భాని॥
వా॒సుకి॑వైద్యుతానాగ్గం॒రుద్రా॑ణాగ్గీ॒ష్ఠానే స్వతే॑జసా భాని॥ ర॒జతా॑నాగ్గం॒రుద్రా॑ణాగ్గీ॒ష్ఠానే
స్వతే॑జసా భాని॥ ప॒రుషా॑ణాగ్గం॒రుద్రా॑ణాగ్గీ॒ష్ఠానే స్వతే॑జసా భాని॥ శ్వా॒మానా॑గ్గం
రుద్రా॑ణాగ్గీ॒ష్ఠానే స్వతే॑జసా భాని॥ క॒పిలా॑నాగ్గం॒రుద్రా॑ణాగ్గీ॒ష్ఠానే స్వతే॑జసా భాని॥
అతి॑లో॒హితా॑నాగ్గం॒రుద్రా॑ణాగ్గీ॒ష్ఠానే స్వతే॑జసా భాని॥ ఊ॒ర్ధ్వానా॑గ్గం॒రుద్రా॑ణాగ్గీ॒ష్ఠానే
స్వతే॑జసా భాని ॥ 70 ॥

అవపతన్తానాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే స్వతేజసా భాని| వైద్యుతానాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే
 స్వతేజసా భాని| ప్రభ్రాజమానీనాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే స్వతేజసా భాని|
 వ్యవదాతీనాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే స్వతేజసా భాని|
 వాసుకివైద్యుతీనాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే స్వతేజసా భాని|
 రజతానాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే స్వతేజసా భాని| పరుషానాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే
 స్వతేజసా భాని| శ్యామానాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే స్వతేజసా భాని|
 కపిలానాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే స్వతేజసా భాని| అతిలోహితీనాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే
 స్వతేజసా భాని| ఊర్ధ్వనాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే స్వతేజసా భాని|
 అవపతన్తీనాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే స్వతేజసా భాని| వైద్యుతీనాగ్గుద్రాణాగ్గ్లానే
 స్వతేజసా భాని| ఓం భూర్భువస్సుః| రూపాణి వో మిథునం మా నో
 మిథునగ్గుర్హిత్వమ్ || 71 ||

అథాగ్నేరష్టపురుషస్య| అగ్నేః పూర్వదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని| జాతవేదస
 ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని| సహజసో దక్షిణదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని|
 అజిరాప్రభవ ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని| వైశ్వానరస్యాఽపరదిశ్యస్య స్థానే
 స్వతేజసా భాని| నర్వాపస ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని| షజ్జిరాధస
 ఉదగ్దిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని| విసర్వణ ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని|
 ఓం భూర్భువస్సుః| దిశో వో మిథునం మా నో మిథునగ్గుర్హిత్వమ్ || 72 ||

దక్షిణపూర్వస్వాన్ని విసర్జి నరకః తస్మాన్నః పరిపాహి దక్షిణపరస్వాం విశ్వవిసర్జి
 నరకః తస్మాన్నః పరిపాహి ఉత్తరపూర్వస్వాన్ని విషాదీ నరకః తస్మాన్నః పరిపాహి
 ఉత్తరపరస్వాన్నిశ్వవిషాదీ నరకః తస్మాన్నః పరిపాహి ఆ యస్మిన్మస్తు వాసవా
 ఇద్వియాణి శతక్రతవిత్వేతే || 73 ||

ఇన్ద్రసైవా వో వసుభిః పురస్తాదుపదధతామ్ మనోజవసో వః పితృభిర్దక్షిణత
 ఉపదధతామ్ ప్రచేతా వో రుద్రైః పశ్చాదుపదధతామ్ విశ్వకర్షో వ ఆదిత్యరుత్తరత
 ఉపదధతామ్ త్వష్టా వో రూపైరుపరిష్టాదుపదధతామ్ సంజ్ఞానం వః పశ్చాదితి
 ఆదిత్యసర్వోఽగ్నిః పృథివ్యామ్ వాయురస్తలజ్ఞే సూర్యో దివి చంద్రమా దిక్షు
 నక్షత్రాణి స్వలోకే ఏవాప్యేవ ఏవాప్యగ్నే ఏవాహి వాయో ఏవాహిన్ద్ర ఏవాహి
 పూషన్ ఏవాహి దేవాః || 74 ||

ఆపమాపామపస్సర్వోః అస్మాదస్మాదితోఽముతః అగ్నిర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ సహ
 సర్వాస్మరర్థియా వాయుశ్చో రశ్మిపతయః మరీచ్ఛాత్సాన్ అద్రుహాః
 దేవీర్భువనసూవరిః పుత్రవత్త్వాయ మే సుత మహానామ్నీర్మహామానాః మహాసో
 మహాసస్యుః || 75 ||

దే॒వీః ప॑ర్ణ॒స్వ॒సూ॒వరీః॑ | పు॒త్ర॒వ॒త్త్వాయ॑ మే సు॒త | అ॒పా॒ఽఽశ్చ॒ష్టమ॑పా రక్షః॑ |
 అ॒పా॒ఽఽశ్చ॒ష్టమ॑పా రఘ॒మ్ | అ॒పా॒ఽఽఘ్రా॒మప॑చా॒ఽఽవర్తి॑మ్ | అప॑దే॒వీ॒ర్తహీ॑త |
 వ॒జ్ర॒న్దే॒వీర॑జీతాగ్న్య | భు॒వ॒న్దే॒వ॒సూ॒వరీః॑ | ఆ॒ది॒త్యాన॑దితిన్దే॒వీమ్ |
 యోని॑నోర్ధ్వముదీ॒షత ॥ 76 ॥

భ॒ద్రం క॑ర్ణే॒భిః శృ॒ణు॒యామ॑ దే॒వాః | భ॒ద్రం ప॑శ్యే॒మాక్ష॑భి॒ర్యజ॑త్రైః |
 స్థి॒రైర॑స్థై॒స్త్వప్తు॑వాగ్ంస॒స్తనూ॑భిః | వ్య॒శేమ॑ దే॒వహీ॑తం॒ యదా॑యుః | స్వ॒స్తి న॒ ఇన్ద్రో
 వృ॒ద్ధశ్ర॑వాః | స్వ॒స్తి నః॑ పూ॒షా వి॒శ్వవే॑దాః | స్వ॒స్తి న॒స్తార్క్ష్యో॑ అ॒రిష్ట॑నేమిః | స్వ॒స్తి నో
 బృ॒హస్ప॑తిర్దధాతు | కై॒తవో॑ అరు॒ణాస॑శ్చ | ఋ॒ష॒షయో॑ వాతర॒శనాః॑ | ప్ర॒తి॒ష్ఠాగ్ంశ॑తధా
 హి | స॒మాహీ॑తానో సహ॒రథా॑యసమ్ | శి॒వో న॒శ్శన్త॑మా భవన్తు | ది॒వ్యా ఆప॑ ఓ॒షధ॑యః |
 సు॒మృ॒డీకా॑ సర॒స్వతి॑ మా తే వ్యోమ॑ స॒న్దృశే ॥ 77 ॥

యో॒ఽపాం పు॑ష్పం వేద | పు॒ష్పవాన్ ప్ర॒జావాన్ ప॑శు॒మాన్ భ॑వతి | చ॒న్ద్రమా॑ వా అ॒పాం
 పు॑ష్పమ్ | పు॒ష్పవాన్ ప్ర॒జావాన్ ప॑శు॒మాన్ భ॑వతి | య ఏ॒వం వేద॑ |
 యో॒ఽపా॒మాయ॑తనం వేద | ఆ॒యత॑నవాన్ భవతి | అ॒గ్నిర్వా అ॒పా॒మాయ॑తనమ్ |
 ఆ॒యత॑నవాన్ భవతి | యో॒ఽగ్నే॒రాయ॑తనం వేద ॥ 78 ॥

ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ ఆ॒పో॒ వా॒ అ॒గ్నే॒రా॒య॒త॒న॒మ్ । ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ య॒ ఏ॒వం
వే॒ద॒ యో॒ఽపా॒మాయ॒త॒నం॒ వే॒ద॒ ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ వా॒య॒ర్వా
అ॒పా॒మాయ॒త॒న॒మ్ ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ యో॒ వా॒యో॒రా॒య॒త॒నం॒ వే॒ద॒
ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ ॥ 79 ॥

ఆ॒పో॒ వై॒ వా॒యో॒రా॒య॒త॒న॒మ్ ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ య॒ ఏ॒వం వే॒ద॒ ।
యో॒ఽపా॒మాయ॒త॒నం॒ వే॒ద॒ ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ అ॒సౌ॒ వై॒ త॒ప॒న్న॒పా॒మాయ॒త॒న॒మ్
ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ యో॒ఽమ॒ఘ్న॒ త॒ప॒త॒ ఆ॒య॒త॒నం॒ వే॒ద॒ ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒
ఆ॒పో॒ వా॒ అ॒మ॒ఘ్న॒ త॒ప॒త॒ ఆ॒య॒త॒న॒మ్ ॥ 80 ॥

ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ య॒ ఏ॒వం వే॒ద॒ యో॒ఽపా॒మాయ॒త॒నం॒ వే॒ద॒ ఆ॒య॒త॒న॒వాన్
భ॒వ॒తి॒ ఛ॒న్ద్ర॒మౌ॒ వా॒ అ॒పా॒మాయ॒త॒న॒మ్ ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ య॒శ్చ॒న్ద్ర॒మ॒స
ఆ॒య॒త॒నం॒ వే॒ద॒ ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ ఆ॒పో॒ వై॒ ఛ॒న్ద్ర॒మ॒స ఆ॒య॒త॒న॒మ్
ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వ॒తి॒ ॥ 81 ॥

య॒ ఏ॒వం॑ వే॒దః॑ యో॒ఽపా॒మాయ॑త॒నం॑ వే॒దః॑ ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ నక్ష॑త్రా॒ణి వా॑
అ॒పా॒మాయ॑త॒నమ్॑ ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ యో నక్ష॑త్రా॒ణామాయ॑త॒నం॑ వే॒దః॑
ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ ఆ॒ప్తో వై నక్ష॑త్రా॒ణామాయ॑త॒నమ్॑ ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ య
ఏ॒వం వే॒దః॑ ॥ ౮౨ ॥

యో॒ఽపా॒మాయ॑త॒నం॑ వే॒దః॑ ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ ప॒ర్థన్వో॑ వా అ॒పా॒మాయ॑త॒నమ్॑
ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ యః ప॒ర్థన్వ॑స్త్వా॒యత॑నం॒ వేదః॑ ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒
ఆ॒ప్తో వై ప॒ర్థన్వ॑స్త్వా॒ఽఽయ॑త॒నమ్॑ ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ య ఏ॒వం వే॒దః॑
యో॒ఽపా॒మాయ॑త॒నం॑ వే॒దః॑ ॥ ౮౩ ॥

ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ స॒ం॒వత్స॑రో వా అ॒పా॒మాయ॑త॒నమ్॑ ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒
య॒స్సం॑వత్స॒రస్త్వా॒యత॑నం॒ వేదః॑ ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ ఆ॒ప్తో వై
స॒ం॒వత్స॑రస్త్వా॒యత॑నమ్॒ ఆ॒యత॑న॒వాన్ భ॑వతి॒ య ఏ॒వం వే॒దః॑
॥ యో॒ఽఘ్న॑ నా॒వం ప్ర॑తిష్ఠితాం॒ వేదః॑ ప్ర॒త్యేవ॑ తిష్ఠతి ॥ ౮౪ ॥

ఇ॒మే॒ వై॒ లో॒కా॒ అ॒ప్పు॒ ప్ర॒తి॒ష్ఠి॒తాః॑ | తదే॒షా॒ఽభ్య॒సూ॒క్తా॑ | అ॒పా॒గం॑ ర॒స॒ము॒ద॒య॒గం॑ స॒న్నా॑ |
 సూ॒ర్యే॑ శు॒క్రగ్ం॑ స॒మాభృ॑తమ్ | అ॒పా॒గం॑ ర॒సస్య॑ యో ర॒సః॑ | తం వో॑ గృ॒హ్ణా॑మ్యు॒త్తమ॑మి॒తి॑ |
 ఇ॒మే॒ వై॒ లో॒కా॒ అ॒పా॒గం॑ ర॒సః॑ | తే॒ఽఽము॑ష్ణి॒న్నాది॒త్యే॒ స॒భాభృ॑తాః |

జా॒ను॒ద॒ష్ఠ్ఠి॒ముత్త॑ర॒వేదీ॒భృత్వా॑ | అ॒పాం॑ పూ॒రయి॒త్వా గు॑ల్ఫద॒ష్ఠ్ఠమ్ ॥ 85 ॥

పు॒ష్కర॑ప॒ణ్ఠైః పు॒ష్కర॑ద॒ణ్ఠైః పు॒ష్కరై॑శ్చ స॒గ్గస్తో॒ర్య | తస్మి॑న్వి॒హాయ॑సే | అ॒గ్నిం॑
 ప్ర॒ణీ॒యోప॑స॒మాధా॑య | బ్ర॒హ్మ॒వ॒దినో॑ వద॒న్తి॑ | క॒స్మాత్ప్ర॑ణీ॒తేఽయ॑మ॒గ్నిశ్చే॑యతే॑ |
 సా॒ప్ర॒ణీ॒తేఽయ॑మ॒ప్పు హ్య॑య॒జ్ఞోయ॑తే | అ॒సౌ భు॑వ॒నేప్యనా॑హితా॒గ్నిరే॒తాః॑ | తమ॒భి॒త
 ఏ॒తా అ॒బీ॒ష్టకా॑ ఉ॒పద॑ధా॒తి॑ | అ॒గ్నిహో॑త్రే ద॒ర్శపూ॑ర్ణ॒మాస॑యోః |
 ప॒శుబ॒ధ్ధే చా॑తు॒ర్హస్తే॑షు ॥ 86 ॥

అథో॑ ఆ॒హుః॑ | స॒ర్వేషు॑ య॒జ్ఞక్ర॑తు॒ష్వితి॑ | ఏ॒తద్ధ॑ స్మ॒ వ ఆ॑హు॒శ్శణ్ణి॒లాః॑ | క॒మ॒గ్ని॒జ్ఞోను॑తే |
 స॒త్రియ॑మ॒గ్నిజ్ఞో॑న్వో॒నః॑ | స॒ంవ॒త్సరం॑ ప్ర॒త్యక్షే॑ణ | క॒మ॒గ్ని॒జ్ఞోను॑తే |
 సా॒వి॒త్రమ॒గ్నిజ్ఞో॑న్వో॒నః॑ | అ॒ముమా॑ది॒త్యం ప్ర॒త్యక్షే॑ణ | క॒మ॒గ్ని॒జ్ఞోను॑తే ॥ 87 ॥

నా॒చి॒కేత॑మ॒గ్నిజ్ఞో॑న్వో॒నః॑ | ప్రా॒ణాన్ప్ర॑త్యక్షే॒ణ | క॒మ॒గ్ని॒జ్ఞోను॑తే |
 చా॒తు॒ర్హస్తే॑త్రియ॒మ॒గ్నిజ్ఞో॑న్వో॒నః॑ | బ్ర॒హ్మ ప్ర॑త్యక్షే॒ణ | క॒మ॒గ్ని॒జ్ఞోను॑తే |

వైశ్వస్రుజమగ్నిః॑ ఇన్ద్రా॑నః॒ శరీ॑రం ప్రత్యక్షే॑ణ కమగ్నిః॑ ఇన్ద్రా॑నుతే॒
ఉపా॑నువాక్యమా॑శుమగ్నిః॑ ఇన్ద్రా॑నః ॥ ౮౮ ॥

ఇమాన్ లోకాన్ప్రత్యక్షే॑ణ కమగ్నిః॑ ఇన్ద్రా॑నుతే॒ ఇమమారు॑ణకేతుకమగ్నిః॑ ఇన్ద్రా॑ను ఇతి॒
య ఏ॒వాసా॑ ఇతశ్చై॑మతశ్చై॑వ్యతీ॒పాతీ॑ తమితి॒ యోఽగ్నే॑ర్నిధూ॒యా వేద॑
మిథున॑వాన్ధవతి॒ ఆపో॑ వా అగ్నే॑ర్నిధూ॒యాః మిథున॑వాన్ధవతి॒ య ఏ॒వం వేద॑ ॥ ౮౯॥

ఆపో॑ వా ఇదమా॑సన్ధులమే॒వ స ప్ర॒జాపతి॑రేకః పుష్కర॑ప్రణ్ణే సమ॑భవత్ తస్మాన్తర్హ॑నసి
కామ॑స్సమవర్తత ఇదగ్ం॑స్యజేయమితి॒ తస్మాద్యత్పురు॑షో మన॑సాభిగచ్ఛతి॒ తద్వోచా॑
వదతి॒ తత్కర్మ॑ణా కరోతి॒ తదే॒షాఽభ్యనూ॑క్తా కామ॑స్తదగ్రే సమ॑వర్తతాభి॒ మన॑సో రేతః
ప్రథ॑మం యదా॑సీత్ ॥ ౯౦ ॥

సతో॑ బద్ధుమ॑సతి నిరవి॑న్దన్న్ ఇ॒దౌ ప్రతీ॑ష్యా క్తవ॑యో మనో॑షేతి॒
ఉపై॑నన్తదు॑పనమతి॒ యత్కా॑మో భవ॑తి య ఏ॒వం వేద॑ స తపో॑ఽతప్యత॒ స
తప॑స్తప్తా॒ శరీ॑రమధూనుత॒ తస్య॑ యన్తోగ్ం॒సమా॑సీత్
తతో॑ఽరు॒ణాః కైతవో॑ వాతర॑శనా ఋష॑య ఉదతి॑ష్ఠన్న్ ॥ ౯౧ ॥

యే నభాః॥ తే వైభాససాః॥ యే వాలాః॥ తే వాలఖిల్వాః॥
యో రసః॥ సోఽపామ్॥ అన్తరతః క్షార్గం భూతగ్ంసర్వన్తమ్॥
తమబ్రవీత్॥ మమ వైత్వంమాగ్ం సా సమభూత్ ॥ ౧౨ ॥

నేత్యబ్రవీత్॥ పూర్వమేవాహమిహాసమితి॥ తత్పురుషస్య పురుషత్వమ్॥ స సహస్రశీర్షా
పురుషః॥ సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్॥ భూత్వదతిష్ఠత్॥ తమబ్రవీత్॥ త్వం వై
పూర్వగ్ంసమభూః॥ త్వమిదం పూర్వః కురుష్యేతి॥ స ఇత ఆదాయాపః॥ ౧౩ ॥

అజ్ఞానినా పురస్తాదుపాదధాత్॥ ఏవాప్యేవేతి॥ తత ఆదిత్య ఉదతిష్ఠత్॥ సా ప్రాచీ దిక్॥
అథోఽరుణః కైతుర్ద్వక్షిణత ఉపాదధాత్॥ ఏవాహ్యగ్న ఇతి॥ తతో వా అగ్నిరుదతిష్ఠత్॥
సా దక్షిణా దిక్॥ అథోరుణః కైతుః పశ్చాదుపాదధాత్॥ ఏవాహి వాయో ఇతి ॥ ౧౪ ॥

తతో వాయురుదతిష్ఠత్॥ సా ప్రతీచీ దిక్॥ అథోరుణః కైతురుత్తరత ఉపాదధాత్॥
ఏవాహిచ్ఛేతి॥ తతో వా ఇన్ద్ర ఉదతిష్ఠత్॥ సోదీచీ దిక్॥ అథోరుణః కైతుర్మధ్య
ఉపాదధాత్॥ ఏవాహి పూషన్నితి॥ తతో వై పూషోదతిష్ఠత్॥ సేయన్దిక్ ॥ ౧౫ ॥

అథో॑రు॒ణః కే॑తు॒రుప॑రి॒ష్టాదు॑పాదధాత్| ఏ॒వాహి॑ దే॒వా హ॑తి| తతో॑ దే॒వమ॑ను॒ష్యాః
 పిత॑రః| గ॒ర్భర్వా॑స్ప॒రస॑శ్చోదతిష్ఠన్|| సో॒ర్ధ్వా బి॑క్| యా వి॒ప్రుషో॑ వి॒పరో॑పతన్||
 తాభ్యో॑ఽసు॒రౌ ర॒క్షాగ్ం॑సి పిశ్రా॑చాశ్చోదతిష్ఠన్|| తస్మా॑త్తే ప॒రోభ॑వన్|| వి॒ప్రుడో॑భ్యో హి
 తే స॒మభ॑వన్|| తదే॒షాభ్యనూ॑క్తా || 96 ||

ఆపో॑ హి య॒ధ్యహి॑తీర్గర్భ॒మాయ॑న్|| దక్ష॑స్థధా॒నో జ॑నయన్తీస్స॒యంభు॑మ్| తత
 ఇ॒మేధ్య॑స్సృజ్యన్త॒ సర్గాః॑| అద్భ్యో॑ వా ఇ॒దగ్ం స॑మభూత్| తస్మా॑ది॒దగ్ంస॑ర్వం బ్ర॒హ్మ
 స్వయం॑భ్యతి| తస్మా॑ది॒దగ్ం స॑ర్వగ్ం జి॒భిల॑మి॒వాఽధ్రు॑వమి॒వాభ॑వత్|
 ప్ర॒జాప॑తిర్వావ తత్| ఆత్మ॑నాత్మానం వి॒ధాయ॑| తదే॒వాను॑ప్రావి॒శత్|
 తదే॒షాభ్యనూ॑క్తా || 97 ||

వి॒ధాయ॑ తో॒కాన్ వి॒ధాయ॑ భూ॒తాని॑| వి॒ధాయ॑ స॒ర్వోః ప్ర॑బిశో బిశ॑శ్చ| ప్ర॒జాప॑తిః
 ప్ర॒థమ॑జా ఋ॒తస్య॑| ఆత్మ॑నాత్మాన॒మభి॑సంవి॒వేశే॑తి| స॒ర్వమే॒వేద॑మాప్తా|
 స॒ర్వమ॑వ॒రుద్ధ్వా॑ తదే॒వాను॑ప్రవి॒శతి॑| య ఏ॒వం వేద॑ || 98 ||

చతు॑ష్టయ్య ఆపో॑ గృ॒హ్ణతి॑| చ॒త్వారి॒ వా అ॒పాగ్ంరూ॑పాణి| మే॒ఘో వి॑ద్యుత్|
 స్తన॑యి॒త్సర్వ॑ష్టిః| తాన్యే॒వావ॑రుద్ధే| ఆత॑పతి వ॒ద్వ్యా గృ॒హ్ణతి॑| తాః పు॒రస్తా॑దు॒పద॑ధాతి|

ఏ॒తా వై బ్ర॑హ్మ॒వర్చ॑స్యా ఆ॒పః॑ ము॒ఖత॑ ఏ॒వ బ్ర॑హ్మ॒వర్చ॑స॒మవ॑రు॒న్ధే॑ |

॥
త॒స్మాన్ము॒ఖత॑ బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॑స్సిత॒రః ॥ 99 ॥

కూ॒ప్యా గృ॑ష్ణాతి॒ తా ద॑క్షి॒ణత॑ ఉ॒పద॑ధాతి॒ ఏతా వై తే॑జ॒స్విన్తీ॑రా॒పః॑ తే॒జ ఏ॒ఽవ॑స్య
ద॑క్షి॒ణతో ద॑ధాతి॒ తస్మాద్ద॑క్షి॒ణోఽర్ధ॑స్తే॒జస్వి॑త॒రః॑ స్థా॒వరా గృ॑ష్ణాతి॒ తాః ప॒శ్చాదు॑పదధాతి॒
ప్రతి॑ష్ఠితా వై స్థా॒వరాః॑ ప॒శ్చాదే॑వ ప్రతి॒తిష్ఠ॑తి॒ వహ॑న్తీర్నృ॒ష్ణాతి ॥ 100 ॥

తా ఉ॒త్తర॑త ఉ॒పద॑ధాతి॒ ఓ॒జసా॑ వా ఏ॒తా వహ॑న్తీర్న॒వోద్గతీ॑ర్న॒వ ఆ॒కూ॒జతీ॑ర్న॒వ ధా॑వ॒న్తీః॑
ఓ॒జ ఏ॒వాన్యోత్త॑రతో దధాతి॒ తస్మాద్దు॑త్త॒రోఽర్ధ॑ ఓ॒జస్వి॑త॒రః॑ స॒ంభా॒ర్య గృ॑ష్ణాతి॒ తా
మ॒ధ్య ఉ॒పద॑ధాతి॒ ఇ॒యం వై స॒ంభా॒ర్యః॑ అ॒స్యామే॑వ ప్రతి॒తిష్ఠ॑తి॒ ప॒ల్వల్యా గృ॑ష్ణాతి॒
తా ఉ॒పరి॑ష్ఠాదు॒పాద॑ధాతి ॥ 101 ॥

అ॒సౌ వై ప॒ల్వల్యాః॑ అ॒ముష్యా॑మే॒వ ప్రతి॑తిష్ఠతి॒ ది॒క్షాప॑దధాతి॒ ది॒క్ష వా ఆ॒పః॑ అ॒న్నం వా
ఆ॒పః॑ అ॒న్యో వా అ॒న్న॒జ్ఞా॒యతే॑ యదే॒వాన్యోఽన్న॒జ్ఞా॒యతే॑ తద॑వరు॒న్ధే॑ తం వా
ఏ॒తమ॑రు॒ణః కే॒తవో॑ వాత॒రశ॑నా ఋ॒షయోఽచి॑న్వన్న్మ॒ తస్మాదా॑రుణకే॒తుకః ॥ 102 ॥

తదే॑షా॒భ్యనూ॑క్తా॒ కే॒త॒వో॑ అ॒రు॒ణా॑స॒శ్చ॒ యు॒ష॒యో॑ వా॒తర॑శ॒నాః॒ ప్ర॒తి॒ష్ఠాగ్ం॑ శ॒తధా॑హి॒
 స॒మా॒హితా॑నో స॒హస్ర॑ధా॒యస॒మితి॑ శ॒తశ॑శ్చై॒వ స॒హస్ర॑శ॒శ్చ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి॒ య
 ఏ॒త॒మగ్ని॑ఞ్చ॒మతే॑ య ఉ॒చై॒నమే॒వం వేద॑ ॥ 103 ॥

జా॒నుద॑ఘ్ని॒ముత్త॑ర॒వేదీ॑భ్య॒త్వా అ॒పాం॑ పూ॒రయ॑తి॒ అపా॑గ్ం స॒ర్వత్వా॑య॒
 పు॒ష్కర॑ప॒ర్ణగ్ం॒రుక్మం॑ పు॒రుష॑మి॒త్యుప॑దధాతి॒ తపో॑ వై పు॒ష్కర॑ప॒ర్ణమ్
 స॒త్యగ్ం॒రుక్మః॑ అ॒మృతం॑ పు॒రుషః॑ ఏ॒తావ॑ద్వా వా॒న్తి॒ యావ॑దే॒తత్ యావ॑దే॒వాన్తి॑ ॥

104 ॥

తద॑వ॒రుధ్ధే॑ క్షూ॒ర్ణము॑పదధాతి॒ అపా॑మే॒వ మే॒ధమ॑వ॒రుధ్ధే॑ అ॒థో స్వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑
 స॒మ॒ప్త్యై ఆ॑ప॒మాపా॑మప॒స్సర్వోః॑ అ॒స్మాద॑స్మా॒దితో॑ఽమృతః॒ అగ్ని॑ర్వ॒యశ్చ సూ॑ర్యశ్చ॒
 స॒హస॑ఞ్చ॒స్కర॑ర్థి॒యా ఇతి॑ వా॒యవ్యా॑ ర॒శ్మిప॑త॒యః లో॒కం పృ॑ణా॒చ్ఛద్రం॑ పృ॒ణ

॥ 105 ॥

యా॒న్తిః ప॑ర॒మ॒జాః ఇ॒న్ద్రఘ్నో॑షా వో వసు॑భిరే॒వాప్యే॑వేతి॒ ప॒ఞ్చాచి॑త॒య ఉ॑పదధాతి॒
 పా॒ణే॒క్తోఽగ్నిః॑ యా॒వానే॑వా॒గ్నిః త॑ఞ్చ॒మతే॑ లో॒కం పృ॑ణయా ద్వి॒తీయా॑ముపదధాతి॒
 ప॒ఞ్చ ప॑దా వై వి॒రాటో॑ తస్యా వా ఇ॒యం పాదః॑ అ॒న్తరి॑క్షం పాదః॒ ద్యౌః పాదః॑

వి॒శః పా॑దః | ప॒ర॒ర॒జః పా॑దః | వి॒రా॒జ్యే॒వ ప్ర॑తి॒తిష్ఠ॑తి | య ఏ॒తమ్ సు॒గ్ధి॑న్ము॒తే | య
ఉ॒చ్ఛై॒నమ్మే॒వం వే॑ద || 106 ||

అ॒గ్నిం ప్ర॑ణీ॒యోప॑స॒మాధా॑య॒ తమ॑భి॒త ఏ॒తా అ॒భీష్ట॑కా॒ ఉప॑దధాతి॒ అ॒గ్నిహో॒త్రే
ద॒ర్శపూ॑ర్ణ॒మాస॑యోః॒ పశు॑బ॒ధ్వే చా॑తు॒ర్హస్త్యే॑షు॒ అథో॑ ఆ॒ముః స॒ర్వేషు॑
య॒జ్ఞక్ర॑తు॒ష్పితి॒॑ అథ॑ హ॒స్సాహ॑రు॒ణస్సా॑యం॒భువః॑ సా॒వి॒త్రః
స॒ర్వోఽగ్ని॑లి॒త్యన॑నుష॒ణ్ణం మ॑న్యామహే॒ నానా॑ వా ఏ॒తేషాం॑ పీ॒ర్వా॑ణి॒
కమ॑గ్ని॒జ్ఞాను॑తే ॥ 107 ॥

సత్రియమగ్నిఞ్చన్వానః॥ కమగ్నిఞ్చనుతే॥ సావిత్రమగ్నిఞ్చన్వానః॥ కమగ్నిఞ్చనుతే॥
నాచికేతమగ్నిఞ్చన్వానః॥ కమగ్నిఞ్చనుతే॥ చాతుర్హస్త్రీయ-మగ్నిఞ్చన్వానః॥
కమగ్నిఞ్చనుతే॥ వైశ్వస్రజమగ్నిఞ్చన్వానః॥ కమగ్నిఞ్చనుతే ॥ 108

ఉ॒పా॒ను॒వా॒క్య॒మా॒శు॒మ॒గ్ని॑ఞ్చ॒న్వో॒నః॑ | క॒మ॒గ్ని॑ఞ్చ॒మతే॑ |
ఇ॒మ॒మారు॑ణకేతుక॒మ॒గ్ని॑ఞ్చ॒న్వో॒న ఇతి॑ | వృ॒షా॒ వా అ॒గ్నిః | వృ॒షా॒ణౌ స॒గ్గ్సా॑లయేత్ |
హ॒న్యేతో॑స్య య॒జ్ఞః | తస్మా॑న్నాను॒ష॒స్యః | సో॒త్తర॑వేది॒షు క్ర॒తు॒షు చిన్వీ॑త |
ఉ॒త్తర॑వేద్యాగ్ హ్య॒గ్నిశ్చై॑యతే | ప్ర॒జాకా॑మ॒జ్విన్వీ॑త || 109 ||

ప్రాజాపత్యో॑ వా ఏ॒షోఽగ్నిః॑ ప్రాజాపత్యః॑ ప్రజాః॑ ప్రజావాన్ భవతి॑ య ఏ॒వం వేద॑
 పశు॑కామశ్చిన్విత॑ స॒ంజ్ఞానం॑ వా ఏ॒తత్ పశూనామ్॑ యదాపః॑ పశూనామే॒వ
 స॒ంజ్ఞానేఽగ్నిః॑ శ్చిన్వితే॑ పశు॒మాన్ భవతి॑ య ఏ॒వం వేద॑ ॥ 110 ॥

వృ॒ష్టికామశ్చిన్విత॑ ఆపో॒ వై వృ॒ష్టిః ప॒ర్థన్యో వర్ష॑కో భవతి॑ య ఏ॒వం వేద॑
 ఆమ॒యావ్ చిన్విత॑ ఆపో॒ వై భే॒షజమ్ భే॒షజమే॒వాన్ష్ఠా కరోతి॑ స॒ర్వమాయురేతి॑
 అ॒భిచర॑గ్గ్ శ్చిన్విత॑ వజ్రో॒ వా ఆపః॑ ॥ 111 ॥

వ॒శ్రమే॒వ భ్రాతృ॑వ్యేభ్యః ప్రహ॑రతి॒స్త్రిణుత॑ ఏ॒నమ్ తేజ॑స్మామో యశ॑స్మామః
 బ్ర॒హ్మవ॒ర్చస॑కామస్స॒ర్గకామశ్చిన్విత॑ ఏ॒తావద్వా॑ వాన్ష్ఠి॑ యావదే॒తత్
 యావదే॒వాన్ష్ఠి॑ తదవ॑రున్ధే॒ తప్తైతద్వ॑తమ్ వర్ష॑తి న ధా॑వేత్ ॥ 112 ॥

అ॒మృతం॑ వా ఆపః॑ అ॒మృత॑స్యాన॒ద్దరిత్యై॑ నా॒ఘ్న మూత్ర॑పు॒ర్తిషక్కు॑ర్యాత్ న ని॒ష్ఠివేత్
 న వి॒వస॑నస్నాయాత్ గు॒ప్త్యో వా ఏ॒షోఽగ్నిః॑ ఏ॒తస్యాగ్నే॑రన॒తిదా॑హయ॒ న
 పు॒ష్కర॑ప॒ణ్ణని॒ హిర॑ణ్యం॒వాఽభి॒ష్ఠేత్ ఏ॒తస్యాగ్నే॑రన॒భ్యారో॑హయ॒ న
 కూర్మ॑స్యాశ్శీ॒యాత్ నోద॑కస్యా॒ఘాతు॑కాన్యేన॒మోద॑కాని భవన్తి॑ అ॒ఘాతు॑కా ఆపః॑

య॑ ఏ॒త॒మ॒గ్ని॑జ్ఞో॒ను॒తే॑ | య॑ ఉ॒చ్చై॒న॒మే॒వం॑ వే॒ద॑ || 113 ||

ఇ॒మా॒ను॒కం॑ భు॒వనా॑ సి॒షధే॑మ | ఇ॒న్ద్ర॑శ్చ॒ వి॒శ్వే॑ చ॒ దే॒వాః | య॒జ్ఞో॒ఽన్త॒న్వ॒జ్ఞో
ప్ర॒జా॑జ్ఞో | ఆ॒ది॒త్యై॒రి॒న్ద్ర॒స్స॒హ॑ సి॒షధా॑తు | ఆ॒ది॒త్యై॒రి॒న్ద్ర॒స్స॒గ॒ణో॑ మ॒రు॒ద్భిః॑ | అ॒స్సా॒కం
భూ॑త్వ॒వితా॑ త॒నూ॒నామ్ | ఆ॒ప్ల॒వ॒స్వ ప్ర॒ప్ల॒వ॒స్వ | ఆ॒ణ్ణీ॒భ॒వ॒జ మా॑ ము॒హుః |
సు॒ఖా॒దీ॒ద్ధుః॒ఖని॑ధ॒నామ్ | ప్ర॒తి॒ము॒జ్ఞో॒స్వ సా॑ం పు॒రమ్ || 114 ||

మ॒రీచ॑య॒స్సా॒యం॒భు॒వాః | యే॑ శ॒రీ॒రా॒ణ్యక॑ల్ప॒యన్ | తే॑ తే॒ దే॒హా॒ఙ్క॑ల్ప॒యన్తు॑ | మా
చ॒ తే భ్యో॑స్స॒ తీ॒రి॒షత్ | ఉ॒త్తి॒ష్ఠ॒త మా॑ స్వ॒ప్త | అ॒గ్ని॒మి॒చ్ఛ॒ధ్వం భా॑ర॒తాః | రా॒జ్ఞో॒స్సా॒మ॒స్య
త్ప॒ష్ఠా॒సః | సూ॑ర్యే॒ణ స॒యు॒జో॒ష॒సః | య॒వా సు॒వా॒సాః | అ॒ష్టా॒చ॒క్రా న॑వ॒ద్వారా॑ || 115 ||

దే॒వానాం॑ పూ॒రయో॑ధ్య | త॒స్యాగ్ం॑హి॒రణ్మ॑యః కో॒శః | స్వ॒ర్గో లో॒కో జ్యోతి॑షా॒ఽఽవృ॑తః |
యో వై తాం॑ బ్ర॒హ్మ॑ణో వే॒ద | అ॒మృ॑తే॒నాఽఽవృ॑తాం పు॒రీమ్ | త॒స్మై బ్ర॒హ్మ చ॑ బ్ర॒హ్మ చ॑ |
ఆ॒యుః క్రి॒త్తం ప్ర॒జాన్ద॑దుః | వి॒భ్రా॒జ॒మానా॑గ్ంహి॒రణీ॑మ్ | య॒శసా॑ స॒మ్పూ॒రి॒వృ॑తామ్ |
పు॒రగ్ం॑హి॒రణ్మ॑యాం బ్ర॒హ్మ || 116 ||

వి॒వే॒శాఽప్ర॑రా॒జితా॑ | ప॒రా॒జ్ఞే॒త్య॒జ్యౌ॒మ॒యా | ప॒రా॒జ్ఞే॒త్యనా॑శ॒క్తి | ఇ॒హచా॑ము॒త్రచా॑న్వే॒తి |

వి॒ద్యా॒న్వే॒వా॒సు॒రా॒సు॒భ॒యాన్ | య॒త్కు॒మారీ॑ మ॒న్త॒యతే॑ | య॒ద్యోషి॑ద్య॒త్పతి॑వ్ర॒తా॑ ||
అ॒రి॒ష్టం॑ య॒త్కించ॑ క్రి॒యతే॑ || అ॒గ్ని॒స్తదను॑వే॒ధతి॑ | అ॒శృతా॑స॒శ్శృతా॑స॒శ్చ || 117 ||

య॒జ్వానో॑ యే॒ఽప్య॑య॒జ్వనః॑ | స్వ॒ర్యన్తో॑ నా॒పేక్ష॑న్తే | ఇ॒న్ద్రమ॒గ్ని॒ఞ్చ యే॑ వి॒దుః | సి॒కతా॑
ఇ॒వ స॒ంయన్తి॑ | ర॒శ్మిభి॑స్స॒మదీ॑రితాః | అ॒స్మాల్లో॒కాద॑ము॒ష్కాచ్చ॑ | ఋ॒షిభి॑రదా॒త్ప్యశ్మి॑భిః |
అ॒వేత॑ వీ॒త వి॒చ స॒ర్వతా॑తః | యే॒ఽత్తస్థి॑ పు॒రొణా॑ యే॒ చ నూ॑తనాః |
అ॒హోభి॑ర॒ద్భిర॒క్తుభి॑ర్వ॒క్తమ్ || 118 ||

య॒మో దదా॑త్వ॒వసా॑నమ॒ష్టే | నృ॒మృ॒ణన్తు॑ నృ॒పాత్వ॑ర్యః | అ॒క్యష్టా॑ యే॒ చ కృ॑ష్ట॒జాః |
కు॒మారీ॑షు క॒నీనీ॑షు | జా॒రిణీ॑షు చ॒ యే హి॒తాః | రే॒తఃపి॑తా ఆ॒ణ్డపి॑తాః |
అ॒గ్గోరే॑షు చ॒ యే ఘ॒తాః | ఉ॒భయాన్॑ పు॒త్రపా॑త్ర॒కాన్ | యు॒వేఽహం॑
య॒మరా॑జగాన్ | శ॒తమి॑న్ను శ॒రదః॑ || 119 ||

అ॒దో య॑ద్భృ॒హ్ని వి॒లబ॑మ్ | పి॒తృణా॑ఞ్చ య॒మస్య॑ చ | వ॒రుణా॑స్యా॒శ్వనో॑ర॒గ్నేః |
మ॒రుతా॑ఞ్చ॒ విహా॑యసామ్ | క౾మ॒ప్రయ॑వ॒ణం మే॑ అ॒స్తు | స॒హ్యేవా॑స్మి స॒నాత॑నః | ఇతి॑
నాకో॑ బ్ర॒హ్మిశ్ర॑వో రా॒యో ధ॑నమ్ | పు॒త్రానా॑హో దే॒వీరి॒హఽఽహి॑త || 120 ||

విశేష్టస్థాన్ శేష్టస్థాన్ అపేతో నిర్ముతిగ్ం హథః పరిచాధగ్ శ్వేతకుఖ్మమ్ |
 నిజస్థగ్ం శబ్దాదరమ్ | స తాన్ వాచ్యాయయా సహ | అగ్నే నాశయ సప్తశః |
 ఈర్వాసూయే ఋభుక్షామ్ | మన్యుం కృత్యం చ దీధిరే | రథేన కిగ్ం శుకావతా |
 అగ్నే నాశయ సప్తశః || 121 ||

పర్జన్యాయ ప్రగాయతా దివస్పత్రాయ మిథుషే | స నో యవసమిచ్ఛతు ఇదం వచః |
 పర్జన్యాయ స్వరాణే | హృదో అష్టాన్తరన్తద్యుయోతా మయోభూర్వాతో |
 విశ్వకృష్ణయస్సన్తస్యే | సుపిప్తలా ధిషభీర్దైవగోపాః | యో గర్భమోషభీనామ్ |
 గవోఽబ్జుణోత్వర్వతామ్ | పర్జన్యః పురుషీణామ్ || 122 ||

పునర్నామైత్తిజ్జాయమ్ | పునరాయః పునర్భగః | పునర్భాస్మాణమైతు మా |
 పునర్ద్రవిణమైతు మా | యన్మేఽద్య రేతః పృథివీమస్మాన్ |
 యదోషభీరప్యసరద్యదాపః | ఇదన్తత్పునరాదదే | దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చస్యే |
 యన్మే రేతః ప్రసిచ్ఛతే | యన్మ ఆజాయతే పునః | తేన మామమృతం కురు | తేన
 సుప్రజసమ్కూరు || 123 ||

అధ్వస్తిరోధోఽజాయత| తవ వైత్రవణస్సదా| తిరోధోహి సప్తత్నాన్నః| యే అప్తోఽన్నన్తి
 కేచన| త్వష్టిం మాయాం వైత్రవణః| రథగ్గంసహస్రవన్ధురమ్|
 పురుశ్శక్రగ్గంసహస్రాశ్వమ్| ఆస్థాయాయాహి నో బలిమ్| యష్టే భూతానీ
 బలిమావహన్తి| ధనగ్భావో హస్తిహిరణ్యమశ్వాన్ || 124 ||

అసామ సమతౌ యజ్ఞియస్య| శ్రియం బభ్రుతోఽన్నముఖీం విరాజమ్| సుదర్శననే
 చ క్రౌఞ్చో చ| మైనాగే చ మహాగిరా| సతద్వాట్టారగమన్తా| సగ్గంహర్షన్నగరం తవ
 ఇతి మన్త్రః| కల్పోఽత ఊర్ధ్వమ్| యద్వి బలిగ్గం హరేత్| హిరణ్యనాభయే వితుదయే
 కాభేరాయాయం బలిః || 125 ||

సర్వభూతాభిపతయే నమ ఇతి| అథ బలిగ్గంహృత్వపతివృత| క్షత్రం క్షత్రం వైత్రవణః|
 బ్రాహ్మణో వయగ్గస్యః| నమస్తే అస్తు మా మా హిగంసీః| అస్సాత్ప్రవిశ్యాన్నమద్భీతి|
 అథ తమగ్నిమాదభీత| యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుజ్ఞోత|
 తిరోధో భూః| తిరోధో భువః || 126 ||

తిరోధోస్సుః| తిరోధో భూర్భువస్సుః| సర్వేషాం లోకానామాభిపత్యే సిదేతి| అథ
 తమగ్నిమిద్భీత| యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుజ్ఞోత| తిరోధో భూస్సాహ||

తి॒రో॒ధో భు॒వ॒స్సాహ॑॥ తి॒రో॒ధో స్స॒స్సాహ॑॥ తి॒రో॒ధో భూ॒ర్భువ॑స్స॒స్సాహ॑॥ యస్మి॒న్నస్య॑
కాలే॑ స॒ర్వో ఆ॒ను॒తీర్ ఘ॑తా భవే॒యః॑ ॥ 127 ॥

అపి॑ బ్రా॒హ్మణ॑ముఖీ॒నాః॑ తస్మి॒న్నష్నః॑ కాలే॑ ప్ర॒యు॒జ్ఞోతా॑ పర॒స్సుప్త॑జనాద్వే॒షి మా॒స్మ
ప్రమా॑ద్యన్తమాధ్వాపయేత్ స॒ర్వోర్థో సి॒ద్ధ్య॒న్తే॒ య ఏ॒వం వే॒దః క్షు॑ధ్యన్నిద॒మజా॑నతామ్
స॒ర్వోర్థో న॑ సి॒ద్ధ్య॒న్తే॒ యన్తే॑ వి॒ఘాతు॑కో భ్రాతా॑ మమాన్తర్హృదయే శ్రితః॑ ॥ 128 ॥

తస్మా॑ ఇ॒మమ॑గ్రపి॒ణ్ణజ్ఞాహో॑మి స మే॒ఽర్థోన్మో వి॑వధీత్ మయి॒ స్సాహ॑॥
రా॒జాభి॒రాజా॑య ప్రస॒హ్యస్తా॑హినే॒ నమో॑ వ॒యం వైత్ర॑వ॒ణాయ॑ కుర్మహే॒ స మే॑
కామా॑న్మోమకా॒మాయ॑ మహ్యమ్॑ కా॒మేశ్వ॑రో వైత్ర॑వ॒ణో దదా॑తు కు॒భేరాయ॑
వైత్ర॑వ॒ణాయ॑ మహా॒రాజా॑య నమః॑ కైత॒వో అరు॑ణాసశ్చ॒ ఋష॑యో వాతర॒శనాః॑
ప్రతి॑ష్ఠాగింశతధా హి స॒మాహితా॑సో సహస్రధా॒యసమ్॑ శి॒వాన॑శ్చన్తమా భవన్తు॑
ద్రి॒వ్యో ఆప॑ ఓషధయః॒ సు॒మృ॒డీకా॑ సరస్వతీ॒ మా తే॑ వ్యోమ స॒న్న్వితే॑ ॥ 129 ॥

సం॑వత్సరమేతద్వ॒తం చ॑రేత్ ద్వా॒ వా మ్రా॑సా నియమస్సమాసే॒న
తస్మి॒న్నియ॑మవిశే॒షాః॑ త్రి॒షవ॑ణముదకోపస్పర్శ్వి॒ చతు॑ర్థకాలపానభక్తస్సా॒హితీ॑
అహ॑రహర్వో భైక్షమశ్నేయాత్ ఔ॒దుంబ॑రీభిస్సమి॒ద్భిరగ్నిం॑ పరిచరేత్

పునర్నామైత్తిన్బయమిత్యేతేనాఽనువాకేనా ఉద్భుతపరిపూతాభిరభ్యః కార్యం కుర్వత

॥ 130 ॥

అసంఖ్యాయవాన్ అగ్నయే వాయవే సూర్యాయ బ్రహ్మణే ప్రజాపతయే చంద్రమసే
నక్షత్రేభ్యః ఋతుభ్యస్సంవత్సరాయ వరుణాయారుణాయేతి వ్రతహోమాః
ప్రవర్ణవదాదేశః అరుణః కాణ్ణఋషయః అరణ్యేఽభియోరన్న్ భద్రశ్శురేభిరితి
ద్యౌ జపిత్వా ॥ 131 ॥

మహానామ్నిభిరుదకగ్ం సగ్గిస్తర్న్వ తమాచార్యో దద్యాత్
శివానశ్శుక్తమేత్యౌషధీరాలభతే సుమృధీకేతి భూమిమ్ ఏవమపవర్గే ధేనుర్దక్షిణా
కగ్ంసం వాసశ్చ క్షౌమమ్ అన్యద్వా శుక్లమ్ యథాశక్తి వా ఏవగ్గ్స్వాధ్యాయధర్మేణ
అరణ్యేఽభియోత తపస్వీ పుణ్యో భవతి తపస్వీ పుణ్యో భవతి ॥ 132 ॥

ఓం భద్రఙ్కరేభిః శృణుయామ దేవాః | భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రైః |
 స్థైరైరజైస్తృష్టువాగ్ంస్తనూభిః | వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః | స్వస్తి న ఇన్ద్రో
 వృద్ధక్రవాః | స్వస్తి నః ప్రాచా విశ్వవేదాః | స్వస్తి నస్తార్క్ష్యా అరిష్టనేమిః | స్వస్తి నో
 బృహస్పతిర్దధాతు || 133 ||

|| ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ||

